

FELSŐZSOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
Képviselő-testülete

Ügyiratszám: 2754-3/2023.	Tárgy: Átfogó értékelés a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok 2022. évi ellátásáról
Előterjesztő: dr. Bobkó Péter jegyző, Gladics Jánosné a Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője	Véleményezésre megkapta: Pénzügyi Bizottság, Humánpolitikai Bizottság
Előterjesztést készítette: Nagy Katalin	
Egyeztetve belső szervezeti egységekkel:	
Hatósági Osztály 2023. 05. 03.	dr. Kakas Zoltán osztályvezető
Gazdálkodási Osztály 2023. 05. 03.	Leskóné Spisák Erika osztályvezető
Szervezési Osztály 2023. 05. 03.	Kálvin Rita osztályvezető
Az előterjesztés a jogszabályi feltételeknek megfelel:	
dr. Bobkó Péter jegyző	2023. 05. 03. aláírás
A döntéshez egyszerű minősített	☒ többség szükséges
Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni	☒
Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni	☐
Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható	☐ Indoka:
Melléklet a rendelettervezethez/határozati javaslatához:	☐
Melléklet az előterjesztéshez:	☐
Személyes érintettségét előre bejelentette:	--
Az előterjesztés a Képviselő-testület munkaterv szerinti	☒ rendkívüli ☐ ülésére készült.

**Átfogó értékelés a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok
2022. évi ellátásáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) határozza meg az önkormányzati feladat- és hatásköröket. A Möt. 13. § (1) bekezdés 8. és 8a. pontjai alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok, különösen:

8. a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg.

Az Mötv. 87. §-a biztosítja, hogy a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A Felsőzsolcai Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás a Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központ fenntartójaként látja el az Mötv. által kötelezően előírt gyermekjóléti közfeladatokat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatnak a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést kell készítenie, melyet a képviselő-testület tárgyal meg. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhatóságnak.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. melléklete a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés elkészítéséhez a következő tartalmi követelményeket határozza meg:

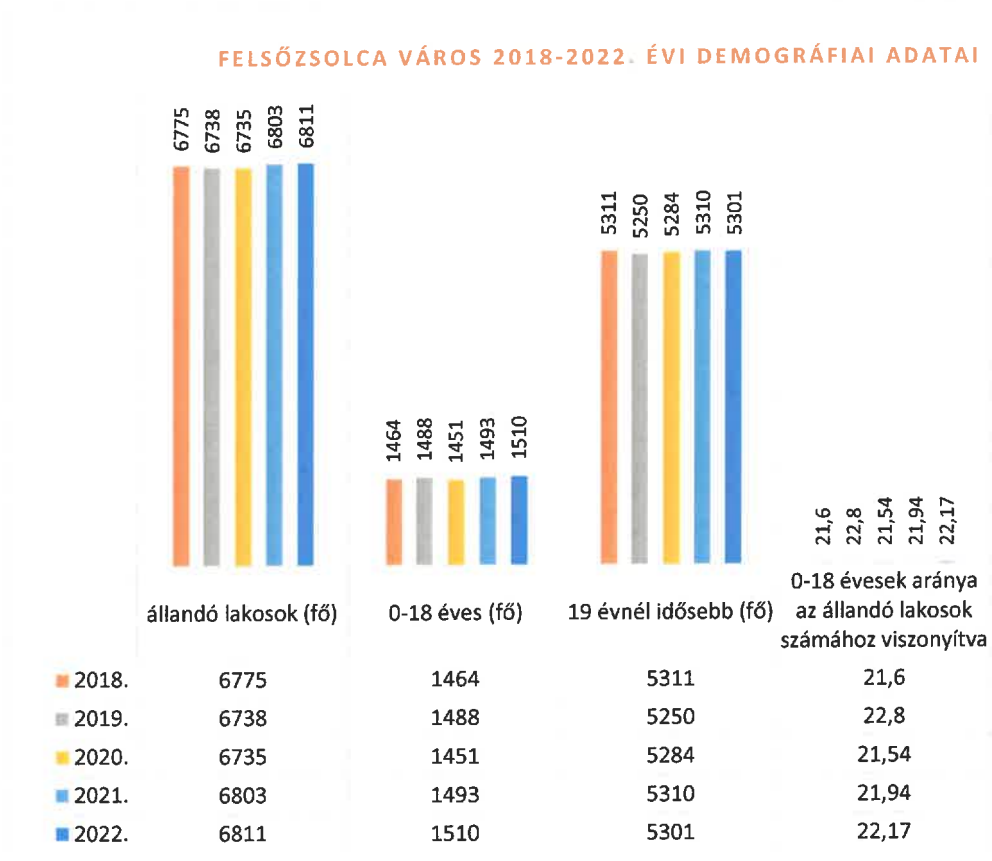
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzübeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bünelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bünelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogvédelem stb.).

Felsőzsolca Város Önkormányzatának 2022. január 1. és 2022. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekvédelmi és gyermekjóléti tevékenységének bemutatására fentiek figyelembe vételével a következők szerint kerül sor.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

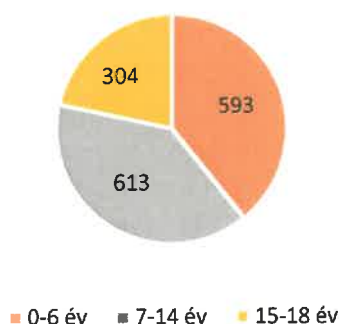
Felsőzsolca város lakónépessége a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban tárolt adatok alapján 2022. évben 6811 fő.

Forrás: KSH népmozgalmi adatok

A népességstatistikai adatok alapján látható, hogy a város lakosság száma 2018 -2020. év között folyamatosan csökkent, majd 2021. évtől emelkedés következett be. A 0-18 éves korosztálynak az állandó lakosokhoz viszonyított aránya 2018-2022. években: 2018-ban 21,6%, 2019-ben 22,08%, 2020-ban 21,54%, 2021-ben 21,94% 2022-ben 22,17%.

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása (2022. évi lakónépesség/fő)

korosztály szerint	fő	lakónépességhez viszonyított arány
0-6 év	593	8,71 %
7-14 év	613	9,00 %
15-18 év	304	4,46 %
Összesen	1510	22,17%

**A 0-18 éves korosztály nemek szerinti megoszlása
korcsoport szerinti bontásban
(2022. évi lakónépesség/fő)**

Korosztály	fiú	lány
0-6	323	270
7-14	320	293
15-18	145	159
Összesen	788	722

2. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket Felsőzsolca Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) rendeletben szabályozta. E szabályokat Felsőzsolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról és szociális szolgáltatásokról szóló jelenleg hatályos 10/2022. (II. 24.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) tartalmazza.

Az önkormányzati rendelet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság szabályairól nem rendelkezik, mivel azt teljeskörűen a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról a jegyző dönt.

2.1. Pénzbeli ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- gyermekékeztetés normatív kedvezményére,
- támogatásra (éves szinten két alkalommal 6.000 Ft/gyerek a csak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek és 6.500 Ft/gyerek, ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen túl hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű),
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat Polgármesteri Hivatalánál vagy a Kormányablaknál is előterjesztheti.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben:

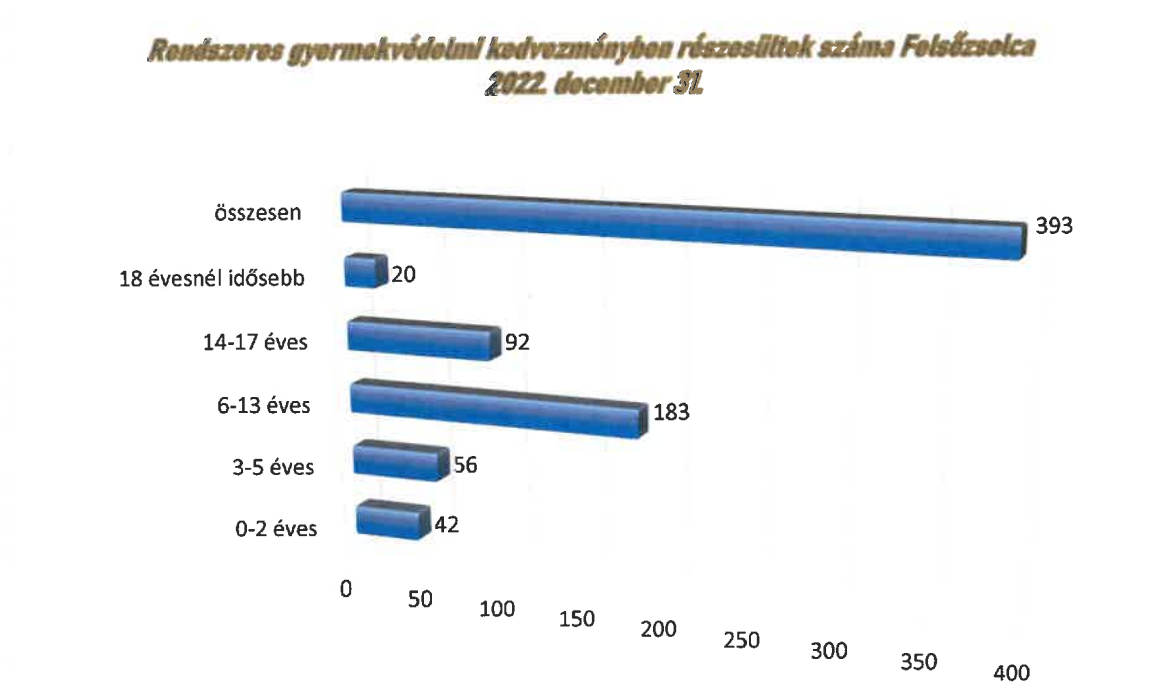
- a) a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének a 180%-át, azaz 51.300 Ft-ot,
  - aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza
  - ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és 25. életévét még nem töltötte be.

b) a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének a 165 %-át, azaz 47.025 Ft-ot, az a) pont alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyoni értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról elmondható, hogy az összes támogatást figyelembe véve a legtöbbben ebben a támogatási formában részesülnek. 2022. december 31-én nyilvántartott rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek és nagykorú gyermekek száma: 393 fő.

Az alábbi grafikonon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak korcsoport szerinti alakulása figyelhető meg.

Forrás: Jelentés a gyámhatóság tevékenységéről 2022. (KSH adatszolgáltatás)

Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek révén 150 család érintett, saját jogon 9 fő részesül támogatásban. A 150 család közül 1 gyermeket 37 családban, 2 gyermeket 47 családban, 3 gyermeket 32 családban, 4 vagy 5 gyermeket 29 családban, 6 vagy több gyermeket 5 családban nevelnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a következők szerint alakul:

14.250 Ft/fő alatti havi jövedelem

82 gyermek

14.250 Ft - 28.500 Ft/fő közötti havi jövedelem	249 gyermek
28.500 Ft - 38.475 Ft/fő közötti havi jövedelem	46 gyermek
38.475 Ft - 41.325 Ft/fő közötti havi jövedelem	5 gyermek
41.325 Ft - 47.025 Ft/fő közötti havi jövedelem	2 gyermek
47.025 Ft – 51.300 Ft/fő közötti havi jövedelem	-

Mint az az adatokból is látszik, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek 84 %-a olyan családban él, ahol az egy fője jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap összegét (28.500 Ft) nem éri el.

Családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A támogatást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére külön kérelem benyújtása nélkül kell megállapítani, ha a fenti feltételeknek megfelel. Havi összege gyermekenként a szociális vetítési alap összegének 22%-a (6.270 Ft). Ezen kívül évente két alkalommal pótlékra jogosultak, amelynek összege 8.400 Ft. Ilyen ellátás megállapítására 2022. évben nem került sor.

Települési támogatás

A települési támogatás, mint átfogó kategória egyes támogatási formáiban a felnőtt korúak, más formában pedig a gyermek és fiatal felnőtt korúak támogatását biztosítja.

Az önkormányzati rendelet alapján az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére települési támogatás állapítható meg, ha az egy főre számított havi családi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 350%-át, egyedül élő esetén annak 400%-át.

A gyermekek ellátásával kapcsolatban az értékelési időszakban 26 fő részesült összesen 284.000 Ft összegű települési támogatásban. A benyújtott kérelmek alapján megállapítható, hogy a kérelmezők a gyermek részére szemüveg, gyógyászati segédeszköz, ruházat vásárlásához, beiskolázáshoz, óvodakezdéshez kértek támogatást.

Egyéb pénzbeli támogatások

Felsőzsolca Város Önkormányzatának Képviselő-testülete - az előző évekhez hasonlóan - a középfokú oktatási intézményben tanulók részére támogatást biztosított, melynek feltétele a 14. életév betöltése, középfokú oktatási intézményben nappali tagozaton évisméltés nélkül folytatott tanulmányok. A testület döntése alapján 178 tanuló részesült egyszeri 10.000 Ft összegű támogatásban.

Az Önkormányzat - csatlakozva a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2022/2023. évi fordulójához - 14 nappali tagozaton tanulmányokat folytató főiskolai, egyetemi hallgató részére 5.000 Ft/fő/hó összegű támogatást biztosított. 2022. évben, az ösztöndíjra felhasznált összeg 700.000 Ft volt.

2.2. Természetbeni ellátások

Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése a) pontja értelmében a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, amelyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról önkéntes nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

A 2022. december 31-i adatok szerint a tárgyévben nyilvántartásba vett hátrányos helyzetű gyermekek száma 17 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 353 fő volt.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma korcsoport szerinti bontásban (fő)

	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 évesnél idősebb	Összesen
hátrányos helyzetű	1	3	11	2	-	17

halmozottan hátrányos helyzetű	40	50	159	86	18	353
---------------------------------------	----	----	-----	----	----	-----

A szünidei gyermekétkeztetést nem minden érintett család kérte, az igénybevétel az alábbiak szerint alakult.

Szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére vonatkozó adatok 2022. évben

Szünidő	Étkezési napok száma	Étkeztetett gyermekek száma	Adagok száma összesen
Tavaszi	2	177	354
Nyári	55	171	9 384
Őszi	-	-	-
Téli	11	152	1 670
Összesen	68	167,76 (átlagos napi létszám)	11 408

A szünidei gyermekétkeztetés keretében biztosított ebédet a Felsőzsolcai Gazdasági Műszaki Ellátó- és Szolgáltató Szervezet Központi Gyermekkonyha készítette el.

Azokon a napokon, amikor a Központi Gyermekkonyha zárva volt az ebédet más szolgáltatótól rendeltük meg.

A feladat ellátásához 285 Ft/fő adag állami támogatást biztosított a központi költségvetés.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt a gyámhatóság határozata alapján nem minősül hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

Időpont	gyermekek száma (hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű)	Összeg (Ft)
2022. augusztus 1.	492	3.174.000
2022. november 1.	390	2.523.000

A 2022. augusztus hónapban kifizetett összegből 48 fő részesült 6000 Ft összegű, 444 fő 6500 Ft összegű támogatásban. A november havi támogatásból 24 fő esetében történt 6000 Ft összegű, 366 fő esetében 6500 Ft összegű kifizetés.

3. A felügyeleti szervek által végzett ellenőrzések megállapításai

A beszámolási időszakban a Felsőzsolcai Polgármesteri Hivatalnál gyermekvédelmi területen felügyeleti szervek által végzett ellenőrzésre nem került sor.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

A Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központ szociális és gyermekjóléti alapellátást biztosító integrált intézmény, melynek fenntartója a Felsőzsolcai Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás.

Az intézmény székhelye: 3561 Felsőzsolca, Kassai utca 32.

Elérhetősége: Telefon: 46/383-520

Mobil: 06/70-698-0971

Email: csaladsegito@felsozsolcaph.hu

Az intézmény működési rendje:

Az intézmény nyitott, az általa nyújtott szolgáltatásokat bárki igénybe veheti, aki a jogosultsági feltételeknek megfelel.

Az intézmény nyitva tartása:

Hétfő, Kedd, Csütörtök: 7⁰⁰ -15³⁰

Szerda: 7⁰⁰ -18⁰⁰

Péntek: 7⁰⁰ -15³⁰

Nappali ellátás – Idősek Klubja:

Hétfő - Péntek: 7⁰⁰ -15³⁰

Az intézmény ügyfélfogadása:

Hétfő, Péntek: 8⁰⁰ -12⁰⁰

Szerda: 8⁰⁰ -17⁰⁰

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást lehetőség szerint a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Az intézményi feladatok ellátása öt településen társulási formában, illetve feladatellátási szerződéssel történik.

Az ellátott települések és az ellátások formái:

Felsőzsolca

- Étkeztetés
- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- Házi segítségnyújtás
- Időskorúak nappali ellátása

Sajópálfala

- Étkeztetés
- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- Házi segítségnyújtás
- Időskorúak nappali ellátása

Sajóvámos

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

Sajópetri

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

Kistokaj

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- Házi segítségnyújtás.

A családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatás két részre oszlik, az alapellátási feladatokat biztosító családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat és a hatósági feladatokat biztosító család- és gyermekjóléti központ.

A települési önkormányzat feladatköre az általános segítő tevékenységek, így a család- és gyermekjóléti szolgálat biztosítása, ami csak együtt működtethető. A szolgálat kizárólag alapszolgáltatási tevékenységeket lát el, feladata preventív célú szociális segítő munka, szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás segítése, közvetítés más szolgálatokhoz, adminisztrációs tevékenységi kör, észlelő- és jelzőrendszer működtetése.

Tájékoztatja

- a szülőt, vagy gyermeket,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát,
- a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát,
- az anyagi nehézségekkel küzdőket

azokról a jogokról, lehetőségekről, támogatásokról, pénzügyi és természetbeni ellátásokról, amelyek őket megilletik és problémájukkal összefüggésben állnak.

Tanácsadást nyújt

- a tartós és fiatal munkanélküliek,
- az adóssággal és lakhatási problémákkal küzdők,
- a fogyatékosokkal élők,
- a krónikus, a pszichiátriai- és szenvedélybetegek,
- egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére.

Szociális segítő munka keretében:

- segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait és azokat a szolgáltatásokat, melyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek és a közvetített ellátásban dolgozók együttműködését,
- az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, valamint a családi problémában és a

megoldásban érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek és az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

- a szolgáltatást igénybe vevő család, gyermek és szülő közreműködésével szükség szerint, de legalább félévente értékeli az esetkezelés eredményességét,
- közreműködik a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében.

Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

- figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy és család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- más személy és szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások és ellátások igénylésében,
- a válsághelyzetben levő várandós anyát segíti az ellátásokhoz, támogatásokhoz, szükség esetén családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- segíti a gyermeket és családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

Hivatalos ügyek intézése körében:

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek intézéséhez,
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségeiről,
- a gyámhivatal, a család- és gyermekjóléti központ felkérésére környezettanulmányt készít,
- gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről,
- a gyermeket fenyegető veszély esetén a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatósági intézkedésre.

Adminisztrációs tevékenységi körében:

Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le,

- a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást köt,
- esetenaplót, a szolgáltatásban részesülő gyermekről betétlapot vezet, amit további intézkedés esetén továbbít a gyermekjóléti központ felé,
- az ellátást igénybe vevőről a KENYSZI (Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást igénybe vevőkről) nyilvántartó rendszerben személyes adatokat rögzít. 2021. július 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek átmeneti gondozását igénybe vevőkre vonatkozó igénybevételi jelentés a GYVR rendszerben való rögzítésen keresztül történik.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése körében:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi és egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre kötelezett szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban, krízishelyzet esetén utólagosan történő teljesítésére,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, családot és tájékoztatást ad szolgáltatásairól,

- a probléma jellegéhez, a gyermek és család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése és megszüntetése érdekében,
- az intézkedés tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert,
- a beérkezett jelzésekről és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- esetkonferenciát, esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- évente minimum hat alkalommal a jelzőrendszer tagjai bevonásával szakmaközi megbeszélést szervez,
- éves szakmai tanácskozást tart minden év február 28. napjáig,
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít minden év március 31. napjáig, mely tartalmazza a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait, az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket, az éves célkitűzéseket.

A szolgálat igénybevételeinek módja, kliensei

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

A *szolgáltatást igénybe vevők köre* az ellátási területen élő gyermek és felnőtt lakosok.

Az igénybevételek lehet

- **önkéntes** (a gyermek vagy a szülő maga jelentkezik), vagy
- **együttműködésre kötelezett** (Család-és Gyermekjóléti Központ által).

A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult személyt, illetve törvényes képviselőjét tájékoztatni kell az ellátás tartamáról, feltételeiről és az intézmény által vezetett rá vonatkozó nyilvántartásokról.

A szolgálat az év folyamán 498 főt látott el, 257 főt együttműködési megállapodással, 241 főt tanácsadottként, illetve egyszeri ellátással, ez összesen 298 családot érintett.

A kliensek, családok túlnyomó része anyagi problémákkal küzd, mely sok esetben az alacsony iskolai végzettségből és a munkanélküliségből adódik. Az *észlelő- és jelzőrendszer* 247 esetben jelzett az intézmény felé.

A legmagasabb jelzésszám a *köznevelési intézményekből* érkezett. Az iskolákból, óvodákból a településen élő gyermekek igazolatlan hiányzásaival, higiénés és magatartási problémáival kapcsolatban.

Magas az *ügyintézésben* való segítségnyújtás száma – időpontkérés kórházba, szakrendelésekre, kérelmek, nyomtatványok kitöltése, hivatalos iratok értelmezése, stb. – ennek oka az alacsony iskolai végzettség, írástudatlanság. Önéletrajzírásban, internethasználatban, szolgáltatókkal való kapcsolatfelvételben is sokan kértek segítséget.

A családsegítők feladata, hogy hozzásegítsék az embereket ahhoz, hogy képessé váljanak ügyeik önálló intézésére, megfelelő munkahely megtalálására, anyagi, *életviteli, gyermeknevelési* problémáik rendezésére.

A halmozottan hátrányos helyzetű családokban az állandó kereső tevékenységet folytató családtagok száma továbbra is nagyon kevés. Legtöbb családban az egyedüli megélhetési forrás a közfoglalkoztatásban való részvétel, valamint a szociális és családtámogatási juttatások.

Jövedelmük nagy részét élelmezésre fordítják, lakáskörülményeikben pozitív változás nem következik be, sőt azok évről évre romlanak.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységei közül továbbra is kiemelkedő jelentőséggel bír a *családlátogatás*. A módszer az esetkezelés folyamatának szerves része, a családsegítő személyesen keresi fel az igénybe vevőt a lakóhelyén. Sürgős és indokolt esetekben, amikor szükséges, egyébként pedig előre egyeztetett időpontban. A családlátogatás célja többféle lehet; kapcsolattartás, információszerzés, családtagokkal, rokonokkal való személyes megismerkedés, az igénybe vevő közvetlen életterének megismerése, tájékozódás az életviteléről, szokásairól, természetes támogató rendszeréről. A család- és gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatba került családokkal való munka során lehetőség nyílik a kliensek életének komplex áttekintésére, lakáskörülményeik és személyes életterük megismerése által. A szolgálat szakmai tevékenységei közül a másik jelentős terület a *segítő beszélgetés*. Fontos feltétel a családsegítők részéről az empátia, a hitelesség, az előítélet-mentesség, érdeklődés, objektivitás, valamint a kritika mellőzése. Sok tényező hat a sikeres beszélgetésre, ezek a ráfordított idő, térbeli feltételek, a megbeszélés kerete.

Az alapszolgáltatás keretén belül továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk a prevenció jellegű szolgáltatásokra, programok szervezésére mind a felnőttek, mind a gyermekek bevonásával.

A védelemben vétel, illetve gyámság alatt álló kiskorúakat a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Család és Gyermekjóléti Központ (Miskolc, Szemere u. 5. szám) esetmenedzsere gondozza, családjukat szolgálatunk családsegítőjével közösen is látogatja. A különösen problémás esetekben szoros együttműködés, folyamatos információcsere indokolt a szolgálat és a központ között.

Intézményünk a nehéz körülmények között élő családok támogatása miatt *dologi eszközökkel* is igyekszik segíteni a családokon. Ennek érdekében rendszeresen fogadnak állampolgári felajánlásokat. Az *adományok kiosztása* - ami legtöbb esetben használt ruhanemű, háztartási eszköz - alkalomszerűen történik.

5. A bűnmegelőzési programok

Felsőzsolcán a szolgálat a 2022. évben 157 veszélyeztetett kiskorút tartott nyilván, mely 100 családot érint, ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma 46 fő (17 család). Tárgyévből a rendőrségtől 2 esetben érkezett jelzés.

A tervezett bűnmegelőzési programoknak csak egy része valósult meg a járványhelyzet miatt. A programok célja és feladata a gyermekek felvilágosítása mind a bűnmegelőzés, mind az egészségmegőrzés, és a továbbtanulás területén.

6. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A gyermekjóléti feladatok ellátását a Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központtal együttműködve a rendőrség bűnmegelőzési szervei segítették. A Vöröskereszt B.-A.-Z. Vármegyei Szervezetével évek óta közösen valósul meg a véradások szervezése, népszerűsítése.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A 2023. évre vonatkozóan továbbiakban is tervezi a bűnmegelőzési, egészségvédelmi előadások és közösségépítő programok, foglalkozások szervezését a település gyermek részére korcsportok figyelembevételével.

A jelzőrendszer tagjainak együttműködése és a szervek döntő többségének egymással történő szoros kapcsolatfenntartása rendkívül indokolt a gyermekek védelme érdekében, ezért fokozottan törekedni kell arra, hogy ez a jövőben is fennmaradjon, illetve továbbfejlődjön.

Közre kell működni a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésében, ifjúsági- és sporttevékenységekkel intézményi kereteken belül.

A továbbiakban is szükséges a Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központ által programok szervezése, pl.:

- az ünnepek körül megvalósított kézműves tevékenységek, programok lebonyolítása – az intézmény által gondozott, illetve a településen élő gyermekek, fiatalok számára.
- nyári játszóház, elsősorban az intézménnyel kapcsolatban álló gyermekek számára - egyhetes nyári szabadidős program.
- korrepetálás – javítóvizsgára utalt általános iskolai tanulók számára szervezett felkészítő-, segítő foglalkozás.
- bűnmegelőzési, drogprevenációs előadások szervezése – a B.-A.-Z. Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Alapítvány - Bűnmegelőzési Szolgálat, a Felsőzsolcai Rendőrőrs bűnmegelőzési előadója és lehetőség szerint a B.-A.-Z. Vármegyei Vöröskereszt közreműködésével.
- egészségfejlesztés, egészségtudatos életmóddal kapcsolatban előadások szervezése.
- tudatos családtervezés - tudatos fogamzásgátlás - nőgyógyászati spirál biztosítása a nem kívánt terhességek kivédése céljából a rászoruló családok részére a helyi védőnői szolgálattal együttműködve.

Preventív jellegű előadások, kiscsoportos foglalkozások keretében:

- családon belüli erőszak megelőzése, kezelése,
- magatartási problémák, agresszió kezelése,
- az internethasználat veszélyei – az „okostelefonok” használatának előnyei és hátrányai.

Szexuális felvilágosítás – védőnő, nőgyógyász szakorvos segítségével.

Gyermek- és idős gondozás, betegségek megelőzése, kezelése – gyermekorvos és háziorvos közreműködésével.

Álláskeresési tréning munkanélküliek számára, ahol alkalmuk nyílik az álláskeresési technikák elsajátítására.

Fentiek alapján kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására.

Felsőzsolca, 2023. április 27.

Dr. Bobkó Péter
dr. Bobkó Péter
jegyző

Gladics Jánosné
Gladics Jánosné
intézményvezető

Határozati javaslat
a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok
2022. évi ellátásáról szóló átfogó értékelésről

Felsőzsolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok 2022. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést megtárgyalta, azt az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: dr. Bobkó Péter jegyző, Gladics Jánosné a Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központ igazgatója
Határidő: 2023. május 31.